

32000L0054

17.10.2000

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 262/21

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2000/54/EÜ,
18. september 2000,
töötajate kaitse kohta bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl
(seitsmes üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 137 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

tegutseades vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korrale ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 26. novembri 1990. aasta direktiivi 90/679/EMÜ töötajate kaitse kohta bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl (seitsmes üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ ⁽³⁾ artikli 16 lõike 1 tähenduses) on mitmel korral oluliselt muudetud. ⁽⁴⁾ Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks direktiiv 90/679/EMÜ kodifitseerida.

(2) Töötajate tervise ja ohutuse kindlustamisel on eriti oluline tervishoiu- ja ohutusnormide tagamiseks kavandatud miinimumnõuete järgimine, et paremini kaitsta töötajaid ohtude eest, mis tulenevad kokkupuutest bioloogiliste mõjuritega tööl.

(3) Käesolev direktiiv on üksikdirektiiv töötajate tervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamist käsitleva nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiivi 89/391/EMÜ ⁽⁵⁾ artikli 16 lõike 1 tähenduses. Kõnealuse direktiivi sätteid bioloogiliste mõjuritega kokkupuutumise suhtes tuleb seepärast täielikult kohaldada, ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sisalduvate rangemate ja/või erisätete kohaldamist.

(4) Arvestust pidades on võimalik saada täpsemaid teadmisi ohtude kohta, mis tulenevad kokkupuutest bioloogiliste mõjuritega.

(5) Bioloogiliste mõjurite loetelu ja liigitus tuleb uute teadusandmete alusel regulaarselt läbi vaadata.

(6) Mitmete bioloogiliste mõjurite puhul tuleks lisaks nende liigitusele esitada muid andmeid.

(7) Tööandjad peavad pidama sammu tehnoloogia arenguga, et parandada töötajate tervise ja ohutuse kaitset.

(8) Bioloogiliste mõjuritega kokkupuutuvate töötajate tervise ja ohutuse kaitseks tuleb võtta ennetavaid meetmeid.

(9) Käesolev direktiiv on siseturu sotsiaalse ulatuse väljaarendamise konkreetne osa.

(10) Vastavalt nõukogu otsusele 74/325/EMÜ ⁽⁶⁾ konsulteerib komisjon selles valdkonnas ettepanekute koostamisel tööohutuse, -hügieeni ja -tervishoiu nõuandekomiteega. Selle komiteega on konsulteeritud, sõnastades käesolevas direktiivis sisalduvaid ettepanekuid nõukogu direktiivide kohta.

(11) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud VIII lisa B osas esitatud õigusaktide ülevõtmise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta töötajaid nende tervist ähvardava ohu eest, sealhulgas ära hoida tööl bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevad või tuleneda võivad ohud.

Direktiiv sätestab selles valdkonnas konkreetsed miinimumnõuded.

⁽¹⁾ EÜT C 75, 15.3.2000, lk 15.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 13. juuni 2000. aasta arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 374, 31.12.1990, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 97/65/EÜ (EÜT L 335, 6.12.1997, lk 17).

⁽⁴⁾ Vt VIII lisa A osa.

⁽⁵⁾ EÜT L 183, 29.6.1989, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 185, 9.7.1974, lk 15; otsust on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

2. Direktiivi 89/391/EMÜ sätteid kohaldatakse tervikuna kogu lõikes 1 nimetatud valdkonnas, ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sisalduvate rangemate ja/või erisätete kohaldamist.

3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse, piiramata nõukogu direktiivi 90/219/EMÜ ⁽¹⁾ ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ ⁽²⁾ sätete kohaldamist.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *bioloogilised mõjurid* — mikroorganismid, sealhulgas geneetiliselt muundatud mikroorganismid, rakukultuurid ja inimese endoparasiidid, mis võivad põhjustada nakkust, allergiat või mürgistusnähte;
- b) *mikroorganism* — rakuline või mitterakuline mikrobioloogiline isend, kes on võimeline replikatsiooniks või geneetilise materjali ülekandeks;
- c) *rakukultuur* — hulkraketelt organismidelt võetud rakkude kasvatamine *in vitro*.

Bioloogilised mõjurid liigitatakse nelja riskirühma vastavalt oma nakkusohtlikkusele:

- 1.1. rühma bioloogiline mõjur tõenäoliselt inimestel haigusi ei põhjusta;
- 2.2. rühma bioloogiline mõjur võib põhjustada inimestel haigusi ja kujutada endast ohtu töötajatele; selle levik elanikkonna seas on ebatõenäoline; tavaliselt on selle vastu olemas tõhusad ennetus- või ravivahendid;
- 3.3. rühma bioloogiline mõjur võib põhjustada inimeste rasket haigestumist ja kujutada endast tõsist ohtu töötajatele; võib esineda oht, et see levib elanikkonna hulgas, ent tavaliselt on selle vastu olemas tõhusad ennetus- või ravivahendid;
- 4.4. rühma bioloogiline mõjur põhjustab inimeste rasket haigestumist ja kujutab endast tõsist ohtu töötajatele; oht, et see levib elanikkonna hulgas, võib olla suur; tavaliselt selle vastu tõhusad ennetus- ja ravivahendid puuduvad.

(1) Nõukogu 23. aprilli 1990. aasta direktiiv 90/219/EMÜ geneetiliselt muundatud mikroorganismide kasutamise kohta suletud keskkonnas (EÜT L 117, 8.5.1990, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 98/81/EÜ (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 13).

(2) Nõukogu 23. aprilli 1990. aasta direktiiv 90/220/EMÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta (EÜT L 117, 8.5.1990, lk 15). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 97/35/EÜ (EÜT L 169, 27.6.1997, lk 72).

Artikkel 3

Reguleerimisala — ohu kindlaksmääramine ja riski hindamine

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tegevuste suhtes, mille puhul töötajad oma töö tõttu puutuvad kokku või võivad kokku puutuda bioloogiliste mõjuritega.

2. Kõikide tööde korral, kus on oht kokku puutuda bioloogiliste mõjuritega, tuleb kindlaks määrata kokkupuute laad, ulatus ja kestus, et oleks võimalik igakülgsest hinnata riski töötajate tervisele või turvalisusele ning ette näha vajaminevad meetmed.

Kui töö käigus puututakse kokku mitme rühma bioloogiliste mõjuritega, tuleb riski hindamisel arvestada kõiki olemasolevaid ohtlikke bioloogilisi mõjureid üheskoos.

Hindamist tuleb korrata regulaarselt ja alati sel juhul, kui muutuvad tingimused, mis võivad mõjutada töötajate kokkupuutumist bioloogiliste mõjuritega.

Tööandja peab pädevate asutuste nõudmisel andma neile hindamiseks kasutatud teavet.

3. Lõikes 2 osutatud hindamisel arvestatakse kogu olemasolevat teavet, mis hõlmab järgmist:

- a) artiklis 18 osutatud inimeste tervist ohustavate või ohustada võivate bioloogiliste mõjurite liigitus;
- b) pädeva asutuse soovitusel jälgida bioloogilist mõjurit, et kaitsa töötajate tervist, kui nad oma töö tõttu puutuvad kokku või võivad kokku puutuda selliste bioloogiliste mõjuritega;
- c) teave selliste haiguste kohta, millesse töötaja võib oma töö tagajärjel haigestuda;
- d) töötajate tööst tulenevad võimalikud allergiat või mürgistusnähte tekitavad mõjud;
- e) andmed haiguse kohta, mis on töötajal avastatud ja mis on otseselt seotud tema tööga.

Artikkel 4

Erinevate artiklite kohaldamine seoses ohu hindamisega

1. Kui artiklis 3 osutatud hindamise tulemusel ilmneb, et esineb kokkupuude ja/või võimalik kokkupuude 1. rühma bioloogilise mõjuriga, mis ei kujuta endast identifitseeritavat ohtu töötajate tervisele, ei kohaldata artikleid 5—17 ja artiklit 19.

Siiski tuleks järgida VI lisa punkti 1.

2. Kui artiklis 3 osutatud hindamise tulemusel ilmneb, et tegevusse ei kuulu kavatsuslik töö bioloogiliste mõjuritega või nende kasutamine, ent töötaja võib töö tõttu bioloogilise mõjuriga kokku puutuda, nagu näiteks nende tegevuste käigus, mille soovitusnimekirja on toodud I lisas, kohaldatakse artikleid 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13 ja 14, välja arvatud juhul, kui artiklis 3 osutatud hindamise tulemusel ilmneb, et see ei ole vajalik.

II PEATÜKK

Artikkel 7

TÖÖANDJA KOHUSTUSED

Pädeva asutuse teavitamine

Artikkel 5

Asendamine

Tööandja väldib kahjulike bioloogiliste mõjurite kasutamist, kui tegevuse laad seda võimaldab, asendades need bioloogiliste mõjuritega, mis olemasolevate teadmiste kohaselt ei ole kasutamisel ohtlikud või on vastavalt olukorrale vähem ohtlikud töötajate tervisele.

Artikkel 6

Ohtude vähendamine

1. Kui artiklis 3 osutatud hindamise tulemustest ilmneb oht töötajatele või nende tervisele, tuleb vältida töötajate kokkupuudet mõjuritega.

2. Kui see ei ole tegevuse laadi ja artiklis 3 osutatud ohuhindamist arvesse võttes tehniliselt võimalik, tuleb kokkupuudet mõjuriga vähendada nii palju, et asjaomased töötajad ja nende tervis oleksid piisavalt kaitstud, eelkõige järgmiste meetmete abil, mida tuleb kohaldada artiklis 3 osutatud hindamise tulemusi silmas pidades:

- a) mõjuritega kokkupuutuvate või kokku puutuda võivate töötajate arvu hoidmine nii väiksena kui võimalik;
- b) töömenetluste ja tehnilise kontrolli meetmete kavandamine eesmärgiga vältida või viia miinimumini bioloogiliste mõjurite pääs töökohale;
- c) ühiskaitsemeetmed ja/või individuaalsed kaitsemeetmed, kui kokkupuudet ei ole muul viisil võimalik vältida;
- d) hügieenimeetmed, mis vastavad eesmärgile ära hoida või vähendada bioloogilise mõjuri juhuslikku ülekandumist või pääsu töökohast muusse keskkonda;
- e) II lisas näidatud hoiatusmärgi "Bioloogiline oht" ja muude asjakohaste hoiatusmärkide kasutamine;
- f) tegutsemisplaanide koostamine bioloogiliste mõjuritega seotud õnnetuste puhuks;
- g) vajaduse ja tehnilise võimaluse korral kontroll, kas tööl kasutatavaid bioloogilisi mõjureid esineb väljaspool neile alget füüsiliselt eraldatud ruumi;
- h) vahendid, mis võimaldavad töötajatel jäätmeid ohutult koguda, ladustada ja kõrvaldada, vajaduse korral pärast nende asjakohast töötlemist, sealhulgas kinniste ning märgistatud mahutite kasutamine;
- i) bioloogiliste mõjurite ohutu käitlemise ja veo korraldamine töökohas.

1. Kui artiklis 3 osutatud hindamise tulemustest ilmneb oht töötajatele või nende tervisele, esitavad töötajad pädevale asutusele tema nõudmisel järgmise asjakohase teabe:

- a) hindamise tulemused;
- b) tegevus, mille käigus töötajad puutusid kokku või võisid kokku puutuda bioloogiliste mõjuritega;
- c) mõjuritega kokkupuutunud töötajate arv;
- d) töötervishoiu ja tööohutuse eest vastutava isiku nimi ja ametikoht;
- e) võetud kaitse- ja ennetusmeetmed, sealhulgas töövõtted ja -meetodid;
- f) operatiivplaan töötajate kaitseks kokkupuute eest 3. või 4. rühma bioloogiliste mõjuritega, mis võib tekkida, kui nad neile füüsiliselt eraldatud ruumist välja pääsevad.

2. Töötajad teatavad pädevale asutusele viivitamata kõikidest õnnetustest või ohtlikest juhtumitest, mis võisid tuleneda bioloogilise mõjuri pääsemisest muusse keskkonda ja mis võivad inimestel põhjustada tõsist nakkusohtu ja/või haigust.

3. Artiklis 11 nimetatud loetelu ja artiklis 14 nimetatud tervisekontrolli kaart tuleb vastavalt siseriiklikule õigusele ja/või tavale anda pärast ettevõtte tegevuse lõpetamist pädeva asutuse käsutusse.

Artikkel 8

Hügieen ja isikukaitse

1. Kõikide tegevuste puhul, mis hõlmavad tööd bioloogiliste mõjuritega ja on sellest tulenevalt ohtlikud töötajatele ja nende tervisele, on tööandja kohustatud võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et:

- a) töötajad ei söö ega joo tööruumides, kus valitseb bioloogiliste mõjuritega saastumise oht;
- b) töötajatele antakse asjakohane kaitse- või muu eririietus;
- c) töötajatele nähakse ette asjakohased ja adekvaatsed pesu- ja tualettruumid, kus võivad olla silmadušid ja/või antiseptilised nahapuhastusvahendid;
- d) kõiki vajalikke kaitsevahendeid:
 - hoitakse õigesti täpselt määratletud kohas,
 - kontrollitakse ja puhastatakse võimaluse korral enne ja igal juhul pärast iga kasutust,
 - defektsed vahendid parandatakse või asendatakse enne järgmist kasutust;
- e) täpsustatakse inim- ja loomset päritolu proovide võtmise, käitlemise ja töötlemise kord.

2. Töörõivastus ja kaitsevahendid, sealhulgas lõikes 1 osutatud kaitserõivad, mis võivad saastuda bioloogiliste mõjuritega, tuleb tööruumidest lahkudes seljast võtta ja enne teises lõigus osutatud meetmete rakendamist ülejäänud rõivastest lahus hoida.

Tööandja peab tagama, et sellised rõivad ja kaitsevahendid dekontamineeritakse ja puhastatakse või vajaduse korral hävitatakse.

3. Töötajatelt ei tohi nõuda lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmete kulude kandmist.

Artikkel 9

Töötajate teavitamine ja koolitus

1. Tööandja võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et ettevõtte või asutuse töötajad ja/või nende esindajad saavad küllaldase ja asjakohase väljaõppe kogu olemasoleva teabe alusel eelkõige teatiste ja juhistena, mis käsitlevad:

- a) võimalikke ohte tervisele;
- b) kokkupuute ärahoidmiseks rakendatavaid ettevaatusabinõusid;
- c) hügieeninõudeid;
- d) kaitsevahendite ja -riietuse kandmist ja kasutamist;
- e) meetmeid, mida töötajad peavad võtma ohtlike juhtumite puhul ja nende ärahoidmiseks.

2. Koolitust tuleb:

- a) anda, kui alustatakse tööd, mis hõlmab kokkupuudet bioloogiliste mõjuritega;
- b) kohandada uue või muutunud ohu arvessevõtmiseks ja
- c) vajaduse korral reeglipäraselt korrata.

Artikkel 10

Töötajatele erijuhtudel antav teave

1. Tööandja annab töökohal kirjalikud juhised ja vajaduse korral paneb välja teadaanded, milles on ette nähtud vähemalt kord, mida tuleb järgida järgmistel juhtudel:

- a) raske õnnetus või ohtlik juhtum seoses bioloogilise mõjuri käitlemisega;
- b) 4. rühma bioloogiliste mõjuri käitlemine.

2. Töötajad peavad kõigist bioloogiliste mõjuri käitlemisega seotud õnnetustest või ohtlikest juhtumitest viivitamata teatama juhtivale isikule või töötervishoiu ja -ohutuse eest vastutavale isikule.

3. Tööandjad teavad töötajatele ja/või töötajate esindajatele viivitamata kõikidest bioloogilise mõjuri keskkonda pääsemisega

seotud õnnetustest ja ohtlikest juhtumitest, mis võivad inimestel põhjustada tõsist nakkusohtu ja/või haigust.

Lisaks sellele teavad tööandjad ettevõtte või asutuse töötajatele ja/või nende esindajatele nii kiiresti kui võimalik raskest õnnetusest või ohtlikust juhtumist, selle põhjustest ning olukorra parandamiseks võetud või võetavatest meetmetest.

4. Igal töötajal peab olema juurdepääs artiklis 11 osutatud loetelus olevale isiklikult temaga seotud teabele.

5. Ettevõtte või asutuse töötajatel ja/või nende esindajatel peab olema juurdepääs üldisele anonüümsele teabele.

6. Tööandjad peavad töötajatele ja/või nende esindajatele nende taotluse korral andma artikli 7 lõikes 1 osutatud teavet.

Artikkel 11

Mõjuritega kokkupuutunud töötajate nimekiri

1. Tööandjad peavad 3. ja/või 4. rühma bioloogiliste mõjuritega kokkupuutunud töötajate nimekirja, näidates tehtud töö liigi ja võimaluse korral bioloogilise mõjuri, millega nad kokku puutusid, samuti vastavad andmed kokkupuute, õnnetuste ja ohtlike juhtumite kohta.

2. Lõikes 1 osutatud nimekirja säilitatakse vastavalt siseriiklikule õigusele ja/või tavale pärast kokkupuute lõppu vähemalt 10 aastat.

Kokkupuute puhul, mis võib põhjustada nakkusohtu:

- a) bioloogiliste mõjuri tõttu, mis teadaolevalt võivad tekitada püsivat või varjatud nakkust;
- b) mis olemasolevate teadmiste kohaselt on diagnoositav alles mitmete aastate pärast, kui haigus ilmneb;
- c) millel on enne haiguse ilmnemist eriti pikk inkubatsiooniperiood;
- d) mis põhjustab haigusi, mis hoolimata ravist pika aja jooksul uuesti välja löövad, või
- e) millel võib olla pikaajalisi tõsiseid järelhaigusi,

säilitatakse nimekirja vastavalt pikema aja jooksul ehk kuni 40 aastat pärast viimast teadaolevat kokkupuudet.

3. Lõikes 1 osutatud nimekirjale on juurdepääs artiklis 14 osutatud arstil ja/või töötervishoiu alal pädeval asutusel ning kõigil muudel töötervishoiu ja -ohutuse eest vastutavatel isikutel.

Artikkel 12

Töötajate nõustamine ja nende osalemine

Töötajate ja/või nende esindajate nõustamine ja nende osalemine käesoleva direktiiviga seotud küsimustes toimub direktiivi 89/391/EMÜ artikli 11 kohaselt.

Artikkel 13

Pädevale asutusele teatamine

1. Järgmiste mõjurite esmakordsest kasutamisest antakse pädevale asutusele eelnevalt teada:

- a) 2. rühma bioloogilised mõjurid;
- b) 3. rühma bioloogilised mõjurid;
- c) 4. rühma bioloogilised mõjurid.

Teatada tuleb vähemalt 30 päeva enne töö alustamist.

Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, tuleb eelnevalt teatada ka iga järgmise 4. rühma bioloogilise mõjuri ja kõigi järgmiste uute 3. rühma bioloogiliste mõjurite esmakordsest kasutamisest, kui tööandja ise kõnealuse bioloogilise mõjuri ajutiselt liigitab.

2. Laboritelt, mis osutavad 4. rühma bioloogiliste mõjurite suhtes diagnostikateenust, nõutakse üksnes nende kavatsuse esialgselt teatavakste gemist.

3. Kõikidel juhtudel, kui on toimunud olulised töötervishoiu ja tööohutuse seisukohalt tähtsad muudatused protsessides ja/või menetlustes, mis muudavad teadaande aegunuks, tuleb teadaanne uuesti esitada.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teadaannetes peab olema näidatud:

- a) asjaomase ettevõtte ja/või asutuse nimi ja aadress;
- b) töötervishoiu ja tööohutuse eest vastutava isiku nimi ja ametikoht;
- c) artiklis 3 osutatud hindamise tulemused;
- d) bioloogilise mõjuri liik;
- e) kavandatud kaitse- ja ennetusmeetmed.

III PEATÜKK

MUUD SÄTTED

Artikkel 14

Tervisekontroll

1. Liikmesriigid kehtestavad vastavalt siseriiklikule õigusele ja tavale vastavad tervisekontrolli eeskirjad nende töötajate kohta, kelle puhul artiklis 3 osutatud hindamise tulemustest ilmneb oht neile või nende tervisele.

2. Lõikes 1 nimetatud kord peab võimaldama igal töötajal vajaduse korral läbida asjakohase tervisekontrolli:

- a) enne kokkupuudet;
- b) pärast seda korrapärase ajavahemike järel.

See kord peab võimaldama otseselt rakendada individuaalse ja tööhügieeni meetmeid.

3. Artiklis 3 osutatud hindamise käigus tuleks kindlaks teha töötajad, kelle puhul võib tarvis minna erilisi kaitsemeetmeid.

Vajaduse korral tuleb neile töötajatele, kes ei ole veel immuunsed selle bioloogilise mõjuri suhtes, millega nad kokku puutuvad või võivad kokku puutuda, teha kättesaadavaks tõhusad vaktsiinid.

Vaktsiine kättesaadavaks tehes peaksid tööandjad arvesse võtma VII lisas sätestatud soovitatavaid tegevusjuhiseid.

Kui töötajal avastatakse tõenäoliselt bioloogiliste mõjuritega kokkupuute tagajärjel tekkinud nakkus ja/või haigus, võib töötajate tervisekontrolli eest vastutav arst või asutus nõuda, et ka teised samasuguste mõjuritega kokkupuutunud töötajad läbiksid tervisekontrolli.

Sel juhul hinnatakse kokkupuuteohtu uuesti vastavalt artiklile 3.

4. Tervisekontrolli läbimisel säilitatakse isiku tervisekontrolli kaarti vastavalt siseriiklikule õigusele ja/või tavale pärast kokkupuute lõppu vähemalt 10 aastat.

Artikli 11 lõike 2 teises lõigus osutatud erijuhtudel säilitatakse isiku tervisekontrolli kaarti vastavalt pikema aja jooksul ehk kuni 40 aastat pärast viimast teadaolevat kokkupuudet.

5. Tervisekontrolli eest vastutav arst või asutus teeb ettepanekuid kaitse- ja ennetusmeetmete kohta, mida iga töötaja peaks võtma.

6. Töötajatele tuleb anda teavet ja nõu tervisekontrolli kohta, mille nad pärast kokkupuute lõppu võivad läbida.

7. Vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavale:

- a) peab töötajatel olema juurdepääs oma tervisekontrolli tulemustele ja
- b) kõnealused töötajad või tööandja võivad nõuda tervisekontrolli tulemuste uuesti ülevaatamist.

8. Konkreetseid soovitusi töötajate tervisekontrolliks antakse IV lisas.

9. Kõikidest haigus- ja surmajuhtumitest, mille põhjusena on vastavalt siseriiklikule õigusele ja/või tavale kindlaks tehtud kokkupuude bioloogiliste mõjuritega töökohal, tuleb teatada pädevale asutusele.

Artikkel 15

Muud tervishoiu- ja veterinaarasutused peale diagnostikalaborite

1. Artiklis 3 osutatud hindamisel tuleks erilist tähelepanu pöörata järgmisele:

- a) ebakindlad andmed bioloogiliste mõjurite esinemise kohta inimestel või loomadadel ning neilt võetud materjalid ja proovides;

b) oht, mida kujutavad endast bioloogilised mõjurid, mis teadaolevalt esinevad või mille olemasolu kahtlustatakse inimesel või loomadel ning neilt võetud materjalis ja proovides;

c) oht, mida toob kaasa töö iseloom.

2. Tervishoiu- ja veterinaarasutustes võetakse kohaseid meetmeid, et kaitsta asjaomaseid töötajaid ja nende tervist.

Võetavad meetmed hõlmavad eelkõige:

a) kohaste dekontamineerimis- ja desinfektsiooniprotseduuride kindlaksmääramist ning

b) selliste menetluste rakendamist, mis võimaldavad saastunud jäätmeid ohutult käidelda ja kõrvaldada.

3. Isolaatorites, kus on inimesi või loomi, kes on või arvatakse olevat nakatunud 3. või 4. rühma bioloogiliste mõjuritega, valitakse nakkusohu vähendamiseks ohutusmeetmed V lisa tulbas A toodud meetmete hulgast.

Artikkel 16

Erimeetmed tööstusprotsesside, laborite ja loomapidamisruumide jaoks

1. Laborites, sealhulgas diagnostikalaborites ning tahtlikult 2., 3. või 4. rühma bioloogiliste mõjuritega nakatatud või arvatavalt selliste mõjurite kandjateks olevate laboriloomade pidamise ruumides tuleb võtta järgmised meetmed:

a) laborid, kus tehtav töö hõlmab 2., 3. või 4. rühma bioloogiliste mõjurite käitlemist teadusuuringute, arendustegevuse, koolituse või diagnostika eesmärgil, määravad nakkusohu minimeerimiseks V lisa kohaselt kindlaks ohutusmeetmed;

b) artiklis 3 osutatud hindamise järel määratakse V lisa kohaselt kindlaks meetmed pärast seda, kui bioloogilistele mõjuritele on vastavalt nende riskiastmele määratud füüsiline ohustustase.

Toiminguid, mis hõlmavad bioloogilise mõjuri käitlemist, tohib teha:

— 2. rühma bioloogiliste mõjurite puhul vähemalt 2. ohustustasemele vastavates tööruumides,

— 3. rühma bioloogiliste mõjurite puhul vähemalt 3. ohustustasemele vastavates tööruumides,

— 4. rühma bioloogiliste mõjurite puhul vähemalt 4. ohustustasemele vastavates tööruumides;

c) laborid, mis käitlevad materjale, mille suhtes ei olda kindlad, kas neis esineb inimestel haigusi põhjustada võivaid bioloogilisi mõjureid, ja mille eesmärgiks ei ole töötada bioloogiliste

mõjurite kui niisugustega (s.o. neid kultiveerida või kontsentreerida), peaksid kohaldama vähemalt 2. ohustustaset. Vajaduse korral tuleb kasutada 3. ja 4. ohustustaset, kui on teada või oletatakse, et neid on vaja, välja arvatud juhtudel, kui pädeva siseriikliku asutuse antud juhistest ilmneb, et konkreetsetel juhtudel on kohane madalam ohustustase.

2. Tööstusprotsesside puhul, mille käigus kasutatakse 2., 3. või 4. rühma bioloogilisi mõjureid, tuleb võtta järgmised meetmed:

a) lõike 1 punkti b teises lõigus sätestatud ohutus põhimõtteid tuleks rakendada ka tööstusprotsesside suhtes VI lisa esitatud praktiliste meetmete ja kohaste menetluste põhjal;

b) vastavalt 2., 3. või 4. rühma bioloogiliste mõjurite kasutamisega seotud riskihindamisele võivad pädevad asutused määrata kindlaks kohased meetmed, mida tuleb selliste bioloogiliste mõjurite tööstusliku kasutamise puhul rakendada.

3. Kõiki lõigete 1 ja 2 alla kuuluvaid tegevusi, mille puhul ei ole olnud võimalik bioloogilise mõjuri ohtlikkust lõplikult hinnata, ent mille puhul näib, et kavandatav kasutus võib töötajatele kaasa tuua tõsist terviseriski, võib teha üksnes tööruumides, kus ohustustase vastab vähemalt 3. astmele.

Artikkel 17

Andmete kasutamine

Komisjonil on õigus saada oma käsutusse pädevatele siseriiklikele asutustele saadetav artikli 14 lõikes 9 nimetatud teave.

Artikkel 18

Bioloogiliste mõjurite liigitamine

1. Ühenduse liigitus põhineb artikli 2 teise lõigu alapunktide 2–4 (2.–4. rühma) määratlustel.

2. Kuni ühenduse liigituse kehtestamiseni liigitavad liikmesriigid inimeste tervist ohustavaid või ohustada võivaid bioloogilisi mõjureid artikli 2 teise lõigu alapunktide 2–4 (2.–4. rühma) määratluste põhjal.

3. Kui hinnatavat bioloogilist mõjurit ei ole võimalik selgelt liigitada ühte artikli 2 teises lõigus määratletud rühma, tuleb see liigitada alternatiivsetest kõige kõrgemasse riskirühma.

Artikkel 19

Lisad

Puhtehnilised muudatused lisades, mis tulenevad tehnika arengust, muudatustest rahvusvahelistes eeskirjades või spetsifikaatides või uutest avastustest bioloogiliste mõjurite valdkonnas, võetakse vastu direktiivi 89/391/EMÜ artiklis 17 ettenähtud korras.

*Artikkel 20***Komisjonile teatamine**

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavad siseriiklike õigusnormide tekstid.

*Artikkel 21***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 90/679/EMÜ, mida on muudetud VIII lisa A osas nimetatud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud VIII lisa B osas sätestatud ülevõtmistähtaegadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt IX lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 22***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

*Artikkel 23***Adresseerimine**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 18. september 2000

Euroopa Parlamendi nimel

president

N. FONTAINE

Nõukogu nimel

eesistuja

H. VÉDRINE

*I LISA***TEGEVUSTE SOOVITUSNIMEKIRI****(Artikli 4 lõige 2)**

1. Töö toiduainetetööstuse ettevõtetes.
 2. Töö põllumajanduses.
 3. Töö tegevusaladel, kus puututakse kokku loomade ja/või loomset päritolu saadustega.
 4. Töö tervishoiu alal, sealhulgas isolaatorites ning lahkamis- ja surnukambrites.
 5. Töö kliinilistes, veterinaar- ja diagnostikalaborites, välja arvatud mikrobioloogia diagnostikalaborites.
 6. Töö jäätmekäitlusettevõtetes.
 7. Töö reoveepuhastusrajatistes.
-

II LISA

HOIATUSMÄRK “BIOLOOGILINE OHT”

(Artikli 6 lõike 2 punkt e)

III LISA

ÜHENDUSE LIIGITUS

Artikli 2 teine lõik ja artikkel 18

SISSEJUHATAVAD MÄRKUSED

1. Kooskõlas direktiivi reguleerimisalaga kantakse loetelusse üksnes mõjurid, mis teadaolevalt nakatavad inimesi.
Vajaduse korral on esitatud andmed, mis näitavad, kas mõjurid võivad põhjustada mürgistust või allergiat.
Loetelusse ei ole kantud loomade ja taimede patogeene, mis teadaolevalt inimest ei ohusta.
Käesolevat rühmadesse jagatud bioloogiliste mõjurite loetelu koostades ei ole arvesse võetud geneetiliselt muundatud mikroorganisme.
2. Mõjurite ohurühmadesse jagamise aluseks on toime, mida kõnealused mõjurid avaldavad tervetele töötajatele.
Eraldi ei ole arvesse võetud mõjurite toimet neile, kelle vastuvõtlikkust võivad mõjutada sellised põhjused nagu juba eelnevalt olemasolev haigus, ravimid, immuunpuudulikkus, rasedus või rinnaga toitmine.
Selliste töötajate lisariski tuleb käesolevas direktiivis nõutava riskihindamise juures arvestada.
Teatavate tööstusprotsesside puhul, teatavate laboratoorsete tööde puhul või teatava töö puhul loomadega, kus esineb kokkupuude või võimalik kokkupuude 3. või 4. rühma bioloogiliste mõjuritega, peavad kõik tarvitusele võetud tehnilised ettevaatusabinõud vastama käesoleva direktiivi artiklile 16.
3. Bioloogilisi mõjureid, mida ei ole kantud loetelu 2.–4. rühma, ei loeta automaatselt 1. rühma kuuluvaks.
Mõjurite puhul, mille enam kui üks liik tekitab teadaolevalt inimesel haigusi, sisaldab loetelu kõige sagedamini haigusi põhjustavaid liike koos üldisema viitega, et ka sama perekonna muud liigid võivad tervisele mõju avaldada.
Kui bioloogiliste mõjurite loetelus on nimetatud kogu perekond, võib teadaolevalt haigusi mittepõhjustavad liigid ja tüved sellest välja arvata.
4. Kui tüve virulentsust on nõrgendatud või kui see on kaotanud oma teadaolevalt virulentsed geenid, võib algtüve ohurühmale vastavad ohutusmeetmed jätta rakendamata, kui töökeskkonna riskianalüüsi tulemused seda lubavad.
Seda tuleb ette näiteks juhul, kui tüvi on mõeldud kasutamiseks tootena või toote osana profülaktilisel või ravieesmärgil.
5. Käesoleva loetelu koostamisel kasutatud rühmadesse jaotatud mõjurite nimetused kajastavad loetelu koostamise ajal kehtinud uusimaid rahvusvahelisi mõjurite taksonoomia ja nomenklatuuri alaseid kokkuleppeid ning on nendega kooskõlas.
6. Rühmadesse jagatud bioloogiliste mõjurite loetelu kajastab selle koostamise ajal valitsenud teadmiste taset.
Seda ajakohastatakse niipea, kui see enam ei vasta uusimale teadmiste tasemele.
7. Liikmesriigid peavad tagama, et kõik viirused, mis on inimesel juba eristatud, kuid mida ei ole hinnatud ega käesolevasse lisasse kantud, liigitatakse vähemalt 2. rühma, välja arvatud juhul, kui liikmesriikidel on tõendeid, et need tõenäoliselt inimestel haigusi ei põhjusta.
8. Teatavad 3. rühma bioloogilised mõjurid, mille järel loetelus seisab kaks täрни (**), võivad töötajatele põhjustada piiratud nakkusohtu, kuna nad ei levi õhu kaudu.
Liikmesriigid hindavad selliste mõjurite suhtes kohaldatavaid ohutusmeetmeid, et teha kindlaks, kas konkreetses tingimustes võib mõned neist meetmetest rakendamata jätta, võttes arvesse tegevuse laadi ja käideldava mõjuri kogust.

9. Parasiitide ohurühmale vastava ohutustaseme nõudeid peab töökohas rakendama üksnes siis, kui parasiidi elutsükkel on tõenäoliselt inimestele nakkusohtlikus staadiumis.
10. Loetelus on eraldi näidatud, kas bioloogilised mõjurid võivad põhjustada allergiat või mürgistust, kas on saadaval tõhus vaktsiin või kas on soovitatav säilitada mõjuriga kokkupuutunud töötajate nimekirja kauem kui 10 aastat.

Need andmed on esitatud järgmiste tähtede abil:

A: võib põhjustada allergiat;

D: selle bioloogilise mõjuriga kokkupuutunud töötajate nimekirja tuleb säilitada kauem kui 10 aastat pärast viimast teadaolevat kokkupuudet;

T: toodab toksiini;

V: tõhus vaktsiin on olemas.

Profülaktilise vaktsineerimise puhul tuleks arvesse võtta VII lisas sätestatud soovitatavaid tegevusjuhiseid.

BAKTERID
ja muud sellised organismid

NB : Käesolevas loetelus esitatud bioloogiliste mõjurite puhul tähendab lühend "spp." muid liike, mis teadaolevalt põhjustavad inimestel haigusi.

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
<i>Actinobacillus actinomycetemcomitans</i>	2	
<i>Actinomadura madurae</i>	2	
<i>Actinomadura pelletieri</i>	2	
<i>Actinomyces gerencseriae</i>	2	
<i>Actinomyces israelii</i>	2	
<i>Actinomyces pyogenes</i>	2	
<i>Actinomyces</i> spp.	2	
<i>Arcanobacterium haemolyticum</i> (<i>Corynebacterium haemolyticum</i>)	2	
<i>Bacillus anthracis</i>	3	
<i>Bacteroides fragilis</i>	2	
<i>Bartonella bacilliformis</i>	2	
<i>Bartonella quintana</i> (<i>Rochalimaea quintana</i>)	2	
<i>Bartonella</i> (<i>Rochalimaea</i>) spp.	2	
<i>Bordetella bronchiseptica</i>	2	
<i>Bordetella parapertussis</i>	2	
<i>Bordetella pertussis</i>	2	V
<i>Borrelia burgdorferi</i>	2	
<i>Borrelia duttonii</i>	2	
<i>Borrelia recurrentis</i>	2	
<i>Borrelia</i> spp.	2	
<i>Brucella abortus</i>	3	
<i>Brucella canis</i>	3	
<i>Brucella melitensis</i>	3	
<i>Brucella suis</i>	3	
<i>Burkholderia mallei</i> (<i>Pseudomonas mallei</i>)	3	
<i>Burkholderia pseudomallei</i> (<i>Pseudomonas pseudomallei</i>)	3	
<i>Campylobacter fetus</i>	2	
<i>Campylobacter jejuni</i>	2	
<i>Campylobacter</i> spp.	2	
<i>Cardiobacterium hominis</i>	2	
<i>Chlamydia pneumoniae</i>	2	
<i>Chlamydia trachomatis</i>	2	
<i>Chlamydia psittaci</i> (lindude tüved)	3	
<i>Chlamydia psittaci</i> (muud tüved)	2	
<i>Clostridium botulinum</i>	2	T
<i>Clostridium perfringens</i>	2	
<i>Clostridium tetani</i>	2	T, V
<i>Clostridium</i> spp.	2	
<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	2	T, V
<i>Corynebacterium minutissimum</i>	2	
<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Corynebacterium</i> spp.	2	
<i>Coxiella burnetii</i>	3	
<i>Edwardsiella tarda</i>	2	
<i>Ehrlichia sennetsu</i> (<i>Rickettsia sennetsu</i>)	2	
<i>Ehrlichia</i> spp.	2	
<i>Eikenella corrodens</i>	2	

Bioogiline mõjur	Rühm	Märkused
<i>Enterobacter aerogenes/cloacae</i>	2	
<i>Enterobacter spp.</i>	2	
<i>Enterococcus spp.</i>	2	
<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	2	
<i>Escherichia coli</i> (v.a. mittepatogeensed tüved)	2	
<i>Escherichia coli</i> , verotsütotoksiinsed tüved (nt 0157:H7, 0103)	3 (**)	
<i>Flavobacterium meningosepticum</i>	2	
<i>Fluoribacter bozemanai</i> (Legionella)	2	
<i>Francisella tularensis</i> (A-tüüp)	3	
<i>Francisella tularensis</i> (B-tüüp)	2	
<i>Fusobacterium necrophorum</i>	2	
<i>Gardnerella vaginalis</i>	2	
<i>Haemophilus ducreyi</i>	2	
<i>Haemophilus influenzae</i>	2	
<i>Haemophilus spp.</i>	2	
<i>Helicobacter pylori</i>	2	
<i>Klebsiella oxytoca</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	2	
<i>Klebsiella spp.</i>	2	
<i>Legionella pneumophila</i>	2	
<i>Legionella spp.</i>	2	
<i>Leptospira interrogans</i> (kõik serotüübid)	2	
<i>Listeria monocytogenes</i>	2	
<i>Listeria ivanovii</i>	2	
<i>Morganella morganii</i>	2	
<i>Mycobacterium africanum</i>	3	V
<i>Mycobacterium avium/intracellulare</i>	2	
<i>Mycobacterium bovis</i> (v.a. BCG-tüvi)	3	V
<i>Mycobacterium chelonae</i>	2	
<i>Mycobacterium fortuitum</i>	2	
<i>Mycobacterium kansasii</i>	2	
<i>Mycobacterium leprae</i>	3	
<i>Mycobacterium malmoense</i>	2	
<i>Mycobacterium marinum</i>	2	
<i>Mycobacterium microti</i>	3 (**)	
<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>	2	
<i>Mycobacterium scrofulaceum</i>	2	
<i>Mycobacterium simiae</i>	2	
<i>Mycobacterium szulgai</i>	2	
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	3	V
<i>Mycobacterium ulcerans</i>	3 (**)	
<i>Mycobacterium xenopi</i>	2	
<i>Mycoplasma caviae</i>	2	
<i>Mycoplasma hominis</i>	2	
<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2	
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	2	
<i>Neisseria meningitidis</i>	2	V
<i>Nocardia asteroides</i>	2	
<i>Nocardia brasiliensis</i>	2	
<i>Nocardia farcinica</i>	2	
<i>Nocardia nova</i>	2	

(**) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 8.

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
<i>Nocardia otitidiscaviarum</i>	2	
<i>Pasteurella multocida</i>	2	
<i>Pasteurella</i> spp.	2	
<i>Peptostreptococcus anaerobius</i>	2	
<i>Plesiomonas shigelloides</i>	2	
<i>Porphyromonas</i> spp.	2	
<i>Prevotella</i> spp.	2	
<i>Proteus mirabilis</i>	2	
<i>Proteus penneri</i>	2	
<i>Proteus vulgaris</i>	2	
<i>Providencia alcalifaciens</i>	2	
<i>Providencia rettgeri</i>	2	
<i>Providencia</i> spp.	2	
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2	
<i>Rhodococcus equi</i>	2	
<i>Rickettsia akari</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia canada</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia conorii</i>	3	
<i>Rickettsia montana</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia typhi</i> (<i>Rickettsia mooseri</i>)	3	
<i>Rickettsia prowazekii</i>	3	
<i>Rickettsia rickettsii</i>	3	
<i>Rickettsia tsutsugamushi</i>	3	
<i>Rickettsia</i> spp.	2	
<i>Salmonella arizonae</i>	2	
<i>Salmonella enteritidis</i>	2	
<i>Salmonella typhimurium</i>	2	
<i>Salmonella paratyphi</i> A, B, C	2	V
<i>Salmonella typhi</i>	3 (**)	V
<i>Salmonella</i> (muud serotüübid)	2	
<i>Serpulina</i> spp.	2	
<i>Shigella boydii</i>	2	
<i>Shigella dysenteriae</i> (1. tüüp)	3 (**)	T
<i>Shigella dysenteriae</i> , v.a. 1. tüüp	2	
<i>Shigella flexneri</i>	2	
<i>Shigella sonnei</i>	2	
<i>Staphylococcus aureus</i>	2	
<i>Streptobacillus moniliformis</i>	2	
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	2	
<i>Streptococcus pyogenes</i>	2	
<i>Streptococcus suis</i>	2	
<i>Streptococcus</i> spp.	2	
<i>Treponema carateum</i>	2	
<i>Treponema pallidum</i>	2	
<i>Treponema pertenuae</i>	2	
<i>Treponema</i> spp.	2	
<i>Vibrio cholerae</i> (sh El Tor)	2	
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	2	
<i>Vibrio</i> spp.	2	
<i>Yersinia enterocolitica</i>	2	
<i>Yersinia pestis</i>	3	V
<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Yersinia</i> spp.	2	

(**) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 8.

VIIRUSED (*)

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
<i>Adenoviridae</i>	2	
<i>Arenaviridae</i>		
<i>LCM-Lassa-virus complex</i> (Vana Maaailma arenaviirused):		
Lassa viirus	4	
lümfootsütaarse koriomeningiidi viirus (neurotroopsed tüved)	3	
lümfootsütaarse koriomeningiidi viirus (muud tüved)	2	
Mopeia viirus	2	
<i>LCM-Lassa-virus complex</i> 'i muud viirused	2	
<i>Tacaribe-virus complex</i> (Uue Maaailmaarenaviirused):		
Guanarito viirus	4	
Junini viirus	4	
Sabia viirus	4	
Machupo viirus	4	
Flexali viirus	3	
muud <i>Tacaribe complex</i> 'i viirused	2	
<i>Astroviridae</i>	2	
<i>Bunyaviridae</i>		
Belgradi (Dobrava) viirus	3	
Bhanja viirus	2	
Bunyamwera viirus	2	
Germistoni viirus	2	
Oropouche'i viirus	3	
Sin Nombre (varasem nimetus Muerto Canyon) viirus	3	
Kalifornia entsefaliidi viirus	2	
hantaviirused:		
Hantaani (Korea hemorraagilise palaviku) viirus	3	
Seouli viirus	3	
Puumala viirus	2	
Prospect Hilli viirus	2	
muud hantaviirused	2	
nairoviirused:		
Krimmi-Kongo hemorraagilise palaviku viirus	4	
Hazara viirus	2	
fleboviirused:		
Rift Valley palaviku viirus	3	V
liivakärbsepalaviku viirus	2	
Toscana viirus	2	
muud teadaolevalt patogeensed <i>Bunyaviridae</i> viirused	2	
<i>Caliciviridae</i>		
E-hepatiidi viirus	3 (**)	
Norwalki viirus	2	
muud kalitsiviirused	2	
<i>Coronaviridae</i>	2	
<i>Filoviridae</i>		
Ebola viirus	4	
Marburgi viirus	4	
<i>Flaviviridae</i>		
Austraalia (Murray Valley) entsefaliidi viirus	3	
Euroopa puukentsefaliidi viirus	3 (**)	V
Absetarovi viirus	3	
Hanzalova viirus	3	
Hypri viirus	3	
Kumlinge viirus	3	
Dengue viirus (tüübid 1—4)	3	
C-hepatiidi viirus	3 (**)	D

(*) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 7.

(**) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 8.

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
G-hepatiidi viirus	3 (**)	D
Jaapani B-entsefaliidi viirus	3	V
Kyasanur Foresti haiguse viirus	3	V
lamba flaviviirushaiguse (<i>louping ill</i>) viirus	3 (**)	
Omski hemorraagilise palaviku viirus (a)	3	V
Powassani viirus	3	
Rocio tõve viirus	3	
vene kevad-suve entsefaliidi viirus (TBE) (e)	3	V
St. Louis'i entsefaliidi viirus	3	
Wesselsbroni viirus	3 (**)	
Lääne-Niiluse palaviku viirus	3	
kollalaviku viirus	3	V
muud teadaolevalt patogeensed flaviviirused	2	
<i>Hepadnaviridae</i>		
B-hepatiidi viirus	3 (**)	V, D
D-(delta)-hepatiidi viirus (b)	3 (**)	V, D
<i>Herpesviridae</i>		
tsütomegaloviirus (inimese herpesviirus 5)	2	
Epstein-Barri viirus (inimese herpesviirus 4)	2	
ahvi herpesviirus (B-viirus)	3	
lihtherpese (ohatise) viirused 1 ja 2 (inimese herpesviirused 1 ja 2)	2	
herpesviirus <i>Varicella-zoster</i> /tuulerõugete-vöötohatise viirus (inimese herpesviirus 3)	2	
inimese herpesviirus 6 (HBLV-HHV6)	2	
inimese herpesviirus 7	2	
inimese herpesviirus 8	2	D
<i>Orthomyxoviridae</i>		
gripiviirused (A-, B- ja C-tüüp)	2	V (e)
puugi ortomükoviirused (Dhori ja Thogoto viirused)	2	
<i>Papovaviridae</i>		
BK- ja JC-viirused	2	D (d)
inimese papilloomiviirused	2	D (d)
<i>Paramyxoviridae</i>		
leetriviirus	2	V
mumpsiviirus	2	V
Newcastle'i haiguse viirus	2	
paragripiviirused (1.–4. tüüp)	2	
respiiraatorsüntsüüaala- (RS) viirus	2	
<i>Parvoviridae</i>		
inimese parvoviirus (B 19)	2	
<i>Picomaviridae</i>		
äge hemorraagilise konjunktiivide viirus (AHC)	2	
Coxsackie viirused	2	
ECHO viirused	2	
A-hepatiidi viirus (inimese enteroviirus 72)	2	V
polioviirused	2	V
rinoviirused	2	
<i>Poxviridae</i>		
Buffalopox-viirus (e)	2	
veiserõugete viirus	2	
Elephantpox-viirus (f)	2	
veise ebarõugete (lüpsjasõlme) viirus	2	
<i>Molluscum contagiosum</i> 'i (epitelioomi) viirus	2	
ahvirõugete viirus	3	V
Orfi viirus	2	
küülikurõugete viirus (g)	2	
Vaktsiiniviirus	2	
Variola (major/minor) viirus	4	V

(**) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 8.

(a) Puukentsefaliit.

(b) D-hepatiidi viirus on töötajatele patogeenne üksnes juhul, kui töötaja on samaaegselt või eelnevalt nakatunud B-hepatiidi viirusega.

Seeja kaitseb B-hepatiidi vastu vaktsineerimine B-hepatiidi viiruse nakatamata töötajaid D-(delta)-hepatiidi viiruse eest.

(e) Üksnes A- ja B-tüübi puhul.

(f) Soovitav üksnes siis, kui töö eeldab otsest kontakti nende mõjuritega.

(g) On kindlaks tehtud kaks viirust: üks Buffalopox- ja vaktsiiniviiruse teisend.

(f) Veiserõugete viiruse teisend.

(g) Vaktsiiniviiruse teisend.

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
Whitepox-viirus (Variola viirus)	4	V
Yatapox (Tana ja Yaba haiguse) -viirus	2	
<i>Reoviridae</i>		
Koltiviirus	2	
inimese rotaviirused	2	
Orbiviirused	2	
Reoviirused	2	
<i>Retroviridae</i>		
inimese immuunpuudulikkuse viirused	3 (**)	D
inimese T-rakkude lümfotroopsed viirused (HTLV), tüübid 1 ja 2	3 (**)	D
SIV-viirus ^(h)	3 (**)	
<i>Rhabdoviridae</i>		
marutõveviirus	3 (**)	V
vesikulaarstomatiidi viirus	2	
<i>Togaviridae</i>		
alfaviirused		
hobuste ida entsefalomüeliidi viirus	3	V
Bebaru viirus	2	
Chikungunya viirus	3 (**)	
Evergladesi viirus	3 (**)	
Mayaro viirus	3	
Mucambo viirus	3 (**)	
Ndumu viirus	3	
O'nyong-nyongi viirus	2	
Ross Riveri viirus	2	
Semliki Foresti viirus	2	
Sindbisi viirus	2	
Tonate viirus	3 (**)	
hobuste Venetsueela entsefalomüeliidi viirus	3	V
hobuste lääne entsefalomüeliidi viirus	3	V
muud teadaolevad alfaviirused	2	
rubiviirused (punetised)	2	V
<i>Toroviridae</i>		
ohurühmadesse liigitamata viirused		
hobuste leetriveriirus	4	
veel tundmatud hepatiidiviirused	3 (**)	D
nakkusliku spongiformse entsefalopaatiaga (TSE) seotud spetsiifilised mõjurid		
Creutzfeldt-Jakobi haigus	3 (**)	D ^(d)
Creutzfeldt-Jakobi haiguse teisendid	3 (**)	D ^(d)
veiste spongiformne entsefalopaatia (BSE) ja muud (TSEga) seotud loomade haigused ⁽ⁱ⁾	3 (**)	D ^(d)
Gerstmann-Sträussler-Scheinkeri sündroom	3 (**)	D ^(d)
kuru-tõbi	3 (**)	D ^(d)

(**) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 8.

^(d) Soovitatav üksnes siis, kui töö eeldab otsest kontakti nende mõjuritega.

^(h) Praegu puuduvad tõendid, et teised ahvi retroviirused põhjustaksid inimeste nakatumist. Ettevaatuse mõttes on soovitatav rakendada nendega töötades 3. ohutustaset.

⁽ⁱ⁾ Puuduvad tõendid, et muid loomade TSEsid põhjustavad viirused nakataksid inimest. Sellegipoolest on ettevaatuse mõttes soovitatav laboratoorsest tööst rakendada 3. (*) rühma mõjurite suhtes kehtivaid ohutusmeetmeid, välja arvatud tuvastatud skreipivirustega seotud töö puhul, mil piisab 2. ohutustasemest.

PARASIIDID

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
<i>Acanthamoeba castellanii</i>	2	
<i>Ancylostoma duodenale</i>	2	
<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	2	
<i>Angiostrongylus costaricensis</i>	2	
<i>Ascaris lumbricoides</i>	2	A
<i>Ascaris suum</i>	2	A
<i>Babesia divergens</i>	2	
<i>Babesia microti</i>	2	
<i>Balantidium coli</i>	2	
<i>Brugia malayi</i>	2	
<i>Brugia pahangi</i>	2	
<i>Capillaria philippinensis</i>	2	
<i>Capillaria</i> spp.	2	
<i>Clonorchis sinensis</i>	2	
<i>Clonorchis viverrini</i>	2	
<i>Cryptosporidium parvum</i>	2	
<i>Cryptosporidium</i> spp.	2	
<i>Cyclospora cayetanensis</i>	2	
<i>Dipetalonema streptocerca</i>	2	
<i>Diphyllobothrium latum</i>	2	
<i>Dracunculus medinensis</i>	2	
<i>Echinococcus granulosus</i>	3 (**)	
<i>Echinococcus multilocularis</i>	3 (**)	
<i>Echinococcus vogeli</i>	3 (**)	
<i>Entamoeba histolytica</i>	2	
<i>Fasciola gigantica</i>	2	
<i>Fasciola hepatica</i>	2	
<i>Fasciolopsis buski</i>	2	
<i>Giardia lamblia</i> (<i>Giardia intestinalis</i>)	2	
<i>Hymenolepis diminuta</i>	2	
<i>Hymenolepis nana</i>	2	
<i>Leishmania brasiliensis</i>	3 (**)	
<i>Leishmania donovani</i>	3 (**)	
<i>Leishmania ethiopica</i>	2	
<i>Leishmania mexicana</i>	2	
<i>Leishmania peruviana</i>	2	
<i>Leishmania tropica</i>	2	
<i>Leishmania major</i>	2	
<i>Leishmania</i> spp.	2	
<i>Loa loa</i>	2	
<i>Mansonella ozzardi</i>	2	
<i>Mansonella perstans</i>	2	
<i>Naegleria fowleri</i>	3	
<i>Necator americanus</i>	2	
<i>Onchocerca volvulus</i>	2	
<i>Opisthorchis felineus</i>	2	
<i>Opisthorchis</i> spp.	2	
<i>Paragonimus westermani</i>	2	

(**) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 8.

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
<i>Plasmodium falciparum</i>	3 (**)	
<i>Plasmodium</i> spp. (inimese ja ahvi)	2	
<i>Sarcocystis sui</i> hominis	2	
<i>Schistosoma haematobium</i>	2	
<i>Schistosoma intercalatum</i>	2	
<i>Schistosoma japonicum</i>	2	
<i>Schistosoma mansoni</i>	2	
<i>Schistosoma mekongi</i>	2	
<i>Strongyloides stercoralis</i>	2	
<i>Strongyloides</i> spp.	2	
<i>Taenia saginata</i>	2	
<i>Taenia solium</i>	3 (**)	
<i>Toxocara canis</i>	2	
<i>Toxoplasma gondii</i>	2	
<i>Trichinella spiralis</i>	2	
<i>Trichuris trichiura</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei rhodesiense</i>	3 (**)	
<i>Trypanosoma cruzi</i>	3	
<i>Wuchereria bancrofti</i>	2	

(**) Vt sissejuhatavate märkuste punkti 8.

SEENED

Bioloogiline mõjur	Rühm	Märkused
<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A
<i>Blastomyces dermatitidis</i> (<i>Ajellomyces dermatitidis</i>)	3	
<i>Candida albicans</i>	2	A
<i>Candida tropicalis</i>	2	
<i>Cladophialophora bantiana</i> (varasem nimetus: <i>Xylohypha bantiana</i> , <i>Cladosporium bantianum</i> ehk <i>trichoides</i>)	3	
<i>Coccidioides imunitis</i>	3	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>neofonnans</i> (<i>Filobasidiella neofonnans</i> var. <i>neofonnans</i>)	2	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>gattii</i> (<i>Filobasidiella bacillispora</i>)	2	A
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2	
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crecens</i>	2	
<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	A
<i>Fonsecaea compacta</i>	2	
<i>Fonsecaea pedrosoi</i>	2	
<i>Histoplasma capsulatum</i> var. <i>capsulatum</i> (<i>Ajellomyces capsulatus</i>)	3	
<i>Histoplasma capsulatum duboisii</i>	3	
<i>Madurella grisea</i>	2	
<i>Madurella mycetomatis</i>	2	
<i>Microsporum</i> spp.	2	A
<i>Neotestudina rosatii</i>	2	
<i>Paracoccidioides brasiliensis</i>	3	
<i>Penicillium marneffeii</i>	2	A
<i>Scedosporium apiospermum</i> (<i>Pseudallescheria boydii</i>)	2	
<i>Scedosporium prolificans</i> (<i>inflatum</i>)	2	
<i>Sporothrix schenckii</i>	2	
<i>Trichophyton rubrum</i>	2	
<i>Trichophyton</i> spp.	2	

IV LISA

KONKREETSSED SOOVITUSED TÖÖTAJATE TERVISEKONTROLLIKS**(Artikli 14 lõige 8)**

1. Bioloogiliste mõjuritega kokkupuutuvate töötajate tervisekontrolli eest vastutav arst ja/või asutus peab tundma iga töötaja kokkupuutetingimusi või -olusid.
2. Töötajate tervisekontroll peab toimuma vastavalt töötervishoiu põhimõtetele ja tavadele; see peab hõlmama vähemalt järgmisi meetmeid:
 - arvestuse pidamine töötaja haigusloo ja töö kohta,
 - töötaja tervisliku seisundi individuaalne hindamine,
 - vajaduse korral bioloogiline uuring ning varaste ja taanduvate mõjude kindlakstegemine.

Iga töötaja puhul võidakse tervisekontrolli läbimisel uusimaid kättesaadavaid töötervishoiualaseid teadmisi silmas pidades otsustada teha lisaläbivaatusi.

V LISA

OHUTUSMEETMETE JA OHUTUSTASEMETE NÄITAJAD
(Artikli 15 lõige 3 ning artikli 16 lõike 1 punktid a ja b)

Sissejuhatav märkus

Käesolevas lisas sisalduvaid meetmeid kohaldatakse vastavalt tegevuse iseloomule, töökeskkonna riskanalüüsi tulemustele ning asjaomase bioloogilise mõjuri laadile.

A. Ohutusmeetmed	B. Ohutustasemed		
	2	3	4
1. Töökoht isoleerida muust tegevusest samas ehitises	ei	soovitav	jah
2. Õhuvahetus läbi HEPA- või muude samaväärsete filtrite	ei	jah, väljuv õhk	jah, sisenev ja väljuv õhk
3. Sissepääs ainult töötajatele, kel on vastav luba	soovitav	jah	jah, läbi õhuluku
4. Töökoht desinfitseerimiseks õhukindlalt suletav	ei	soovitav	jah
5. Desinfitseerimine sobival meetodil	jah	jah	jah
6. Töökohal alarõhk atmosfäärirõhu suhtes	ei	soovitav	jah
7. Tõhus kontroll nakkuse levitajate, nt näriliste ja putukate sis sepääsu üle	soovitav	jah	jah
8. Veekindlad ja kergesti puhastatavad pinnad	jah, lauad	jah, lauad ja põrand	jah, lauad, seinad, põrand ja lagi
9. Happe-, aluse- ja lahustikindlad desinfitseeritavad tööpinnad	soovitav	jah	jah
10. Bioloogilise mõjuri ohutu säilitamine	jah	jah	jah, väga kindlalt
11. Vaateaken või muu vahend ruumis toimuva jälgimiseks	soovitav	soovitav	jah
12. Laboris võivad olla ainult seal kasutatavad töövahendid	ei	soovitav	jah
13. Nakkusohtliku materjaliga, sh loomadega, töötatakse laminaarkapis vm kohases eraldatud ruumis	vajaduse korral	jah, kui nakkus võib levida õhu kaudu	jah
14. Põletusahi loomade surnukehade hävitamiseks	soovitav	jah (vajadusel kättesaadav)	jah, kohapeal olemas

VI LISA

OHUTUSMEETMED TÖÖSTUSPROTSESSIDE PUHUL

(Artikli 4 lõige 1 ja artikli 16 lõike 2 punkt a)

1. rühma bioloogilised mõjurid

Töötades 1. rühma bioloogiliste mõjuritega, sealhulgas nõrgestatud elusvaktsiinidega, tuleb järgida tööohutuse ja -hügieeni nõudeid.

2., 3. ja 4. rühma bioloogilised mõjurid

Tööstusprotsessi või selle osaga seotud riskianalüüsi põhjal võib osutada otstarbekaks valida ja omavahel kombineerida erineva taseme ohutusnõudeid.

A. Ohutusmeetmed	B. Ohutustasemed		
	2	3	4
1. Eluvõimelisi organisme käideldakse süsteemis, mis on füüsiliselt eraldatud muust keskkonnast	jah	jah	jah
2. Suletud süsteemis tekkivate heitgaaside töötlemine eesmärgiga:	muuta minimaalseks nende pääsu muusse keskkonda	vältida nende pääsu muusse keskkonda	vältida nende pääsu muusse keskkonda
3. Proovide võtmisel suletud süsteemist, ainete lisamisel sellesse ning eluvõimeliste organismide siirdamisel ühest suletud süsteemist teise tuleb:	muuta minimaalseks nende pääsu muusse keskkonda	vältida nende pääsu muusse keskkonda	vältida nende pääsu muusse keskkonda
4. Vedelaid jäätmeid ei tohi suletud süsteemist välja võtta enne, kui eluvõimelised organismid on:	kinnitatud meetodil kahjutuks muudetud	kinnitatud keemilisel või füüsilisel meetodil kahjutuks muudetud	kinnitatud keemilisel või füüsilisel meetodil kahjutuks muudetud
5. Kasutada tihendeid, mis:	muudavad minimaalseks pääsu muusse keskkonda	väldivad pääsu muusse keskkonda	väldivad pääsu muusse keskkonda
6. Suletud süsteemid peavad asetsema kontrollitaval alal	vabatahtlik	vabatahtlik	jah, vastavaks otstarbeks rajatud
a) paigaldatakse hoiatusmärk "Bioloogiline oht"	vabatahtlik	jah	jah
b) sissepääs ainult töötajatele, kel on vastav luba	vabatahtlik	jah	jah, läbi õhuluku
c) töötajad peavad kandma kaitseriietust	jah, tööriivist	jah	kõikide riiete vahetus
d) dekontamineerimis- ja pesemisvõimalused töötajatele	jah	jah	jah
e) töötajad peavad enne kontrollitavalt alalt lahkumist käima duši all	ei	vabatahtlik	jah
f) tarvitatud pesuvesi kogutakse ja muudetakse enne selle kanalisatsiooni laskmist kahjutuks	ei	vabatahtlik	jah
g) kontrollitaval alal tagatakse piisav ventilatsioon, et vähendada õhu saastumist	vabatahtlik	vabatahtlik	jah
h) kontrollitaval alal alarõhk atmosfäärirõhu suhtes	ei	vabatahtlik	jah
i) kontrollitavale alale sisenev ja sealt väljuv õhk filtreeritakse HEPA-filtriga	ei	vabatahtlik	jah
j) kontrollitava ala suurus on selline, et suletud süsteemi kogu sisaldis ei välju lekke korral ala piiridest	ei	vabatahtlik	jah
k) kontrollitav ala peab olema desinfitseerimiseks õhukindlalt suletav	ei	vabatahtlik	jah
l) heitvee töötlemine enne kanalisatsiooni laskmist	muudetakse kinnitatud meetodil kahjutuks	muudetakse kinnitatud keemilisel või füüsilisel meetodil kahjutuks	muudetakse kinnitatud keemilisel või füüsilisel meetodil kahjutuks

VII LISA

SOOVITATAVAD TEGEVUSJUHISED VAKTSINEERIMISEL**(Artikli 14 lõige 3)**

1. Kui artikli 3 lõikes 2 osutatud hindamisest ilmneb oht töötajatele ja nende tervisele, mis tuleneb nende kokkupuutest bioloogiliste mõjuritega, mille jaoks on olemas tõhusad vaktsiinid, peaksid tööandjad pakkuma neile vaktsineerimisvõimalust.
 2. Vaktsineerimine peab toimuma vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavale.
Töötajaid tuleb informeerida nii vaktsineerimise kui ka vaktsineerimata jätmise eelistest ja puudustest.
 3. Vaktsineerimine peab töötajatele olema tasuta.
 4. Vaktsineerimise kohta võib koostada tõendi, mis peaks olema kättesaadav asjaomasele töötajale ja nõudmise korral pädevatele asutustele.
-

VIII LISA

A OSA

Kehtetuks tunnistatud direktiivid ja nende hilisemad muudatused
(vastavalt artiklile 21)

Nõukogu direktiiv 90/679/EMÜ (EÜT L 374, 31.12.1990, lk 1)

Nõukogu direktiiv 93/88/EMÜ (EÜT L 268, 29.10.1993, lk 71)

Komisjoni direktiiv 95/30/EÜ (EÜT L 155, 6.7.1995, lk 41)

Komisjoni direktiiv 97/59/EÜ (EÜT L 282, 15.10.1997, lk 33)

Komisjoni direktiiv 97/65/EÜ (EÜT L 335, 6.12.1997, lk 17)

B OSA

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtajad
(vastavalt artiklile 21)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg
90/679/EMÜ	28. november 1993
93/88/EMÜ	30. aprill 1994
95/30/EÜ	30. november 1996
97/59/EÜ	31. märts 1998
97/65/EÜ	30. juuni 1998

IX LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 90/679/EMÜ	Käesolev direktiiv
artikkel 1	artikkel 1
artikli 2 punkt a	artikli 2 esimese lõigu punkt a
artikli 2 punkt b	artikli 2 esimese lõigu punkt b
artikli 2 punkt c	artikli 2 esimese lõigu punkt c
artikli 2 punkt d	artikli 2 teine lõik
artikli 3 lõige 1	artikli 3 lõige 1
artikli 3 lõike 2 punkt a	artikli 3 lõike 2 esimene lõik
artikli 3 lõike 2 punkt b	artikli 3 lõike 2 teine lõik
artikli 3 lõike 2 punkt c	artikli 3 lõike 2 kolmas lõik
artikli 3 lõike 2 punkt d	artikli 3 lõike 2 neljas lõik
artikli 3 lõike 3 esimene taane	artikli 3 lõike 3 punkt a
artikli 3 lõike 3 teine taane	artikli 3 lõike 3 punkt b
artikli 3 lõike 3 kolmas taane	artikli 3 lõike 3 punkt c
artikli 3 lõike 3 neljas taane	artikli 3 lõike 3 punkt d
artikli 3 lõike 3 viies taane	artikli 3 lõike 3 punkt e
artikkel 4	artikkel 4
artikkel 5	artikkel 5
artikkel 6	artikkel 6
artikli 7 lõike 1 esimene taane	artikli 7 lõike 1 punkt a
artikli 7 lõike 1 teine taane	artikli 7 lõike 1 punkt b
artikli 7 lõike 1 kolmas taane	artikli 7 lõike 1 punkt c
artikli 7 lõike 1 neljas taane	artikli 7 lõike 1 punkt d
artikli 7 lõike 1 viies taane	artikli 7 lõike 1 punkt e
artikli 7 lõike 1 kuues taane	artikli 7 lõike 1 punkt f
artikli 7 lõige 2	artikli 7 lõige 2
artikli 7 lõige 3	artikli 7 lõige 3
artikli 8 lõike 1 punktid a–e	artikli 8 lõike 1 punktid a–e
artikli 8 lõike 2 punkt a	artikli 8 lõike 2 esimene lõik
artikli 8 lõike 2 punkt b	artikli 8 lõike 2 teine lõik
artikli 8 lõige 3	artikli 8 lõige 3
artikli 9 lõike 1 punktid a–e	artikli 9 lõike 1 punktid a–e
artikli 9 lõike 2 esimene taane	artikli 9 lõike 2 punkt a
artikli 9 lõike 2 teine taane	artikli 9 lõike 2 punkt b
artikli 9 lõike 2 kolmas taane	artikli 9 lõike 2 punkt c
artikli 10 lõike 1 esimene taane	artikli 10 lõike 1 punkt a
artikli 10 lõike 1 teine taane	artikli 10 lõike 1 punkt b
artikli 10 lõiked 2–6	artikli 10 lõiked 2–6
artikli 11 lõige 1	artikli 11 lõige 1
artikli 11 lõike 2 teise lõigu esimene taane	artikli 11 lõike 2 teise lõigu punkt a
artikli 11 lõike 2 teise lõigu teine taane	artikli 11 lõike 2 teise lõigu punkt b
artikli 11 lõike 2 teise lõigu kolmas taane	artikli 11 lõike 2 teise lõigu punkt c
artikli 11 lõike 2 teise lõigu neljas taane	artikli 11 lõike 2 teise lõigu punkt d
artikli 11 lõike 2 teise lõigu viies taane	artikli 11 lõike 2 teise lõigu punkt e
artikli 11 lõige 3	artikli 11 lõige 3
artikkel 12	artikkel 12
artikli 13 lõike 1 esimene taane	artikli 13 lõike 1 punkt a
artikli 13 lõike 1 teine taane	artikli 13 lõike 1 punkt b

Direktiiv 90/679/EMÜ	Käesolev direktiiv
artikli 13 lõike 1 kolmas taane	artikli 13 lõike 1 punkt c
artikli 13 lõiked 2—4	artikli 13 lõiked 2—4
artikli 14 lõige 1	artikli 14 lõige 1
artikli 14 lõike 2 esimene taane	artikli 14 lõike 2 punkt a
artikli 14 lõike 2 teine taane	artikli 14 lõike 2 punkt b
artikli 14 lõiked 3—6	artikli 14 lõiked 3—6
artikli 14 lõike 7 esimene taane	artikli 14 lõike 7 punkt a
artikli 14 lõike 7 teine taane	artikli 14 lõike 7 punkt b
artikli 14 lõige 8	artikli 14 lõige 8
artikli 14 lõige 9	artikli 14 lõige 9
artikkel 15	artikkel 15
artikli 16 lõige 1	artikli 16 lõige 1
artikli 16 lõike 2 punkt a	artikli 16 lõike 2 punkt a
artikli 16 lõike 2 punkt b	artikli 16 lõike 2 punkt b
artikli 16 lõike 2 punkt c	artikli 16 lõige 3
artikkel 17	artikkel 17
artikli 18 lõige 1	–
artikli 18 lõige 2	artikli 18 lõige 1
artikli 18 lõige 3	artikli 18 lõige 2
artikli 18 lõige 4	artikli 18 lõige 3
artikkel 19	artikkel 19
artikli 20 lõige 1	–
artikli 20 lõige 2	artikkel 20
–	artikkel 21
–	artikkel 22
–	artikkel 23
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	III lisa
IV lisa	IV lisa
V lisa	V lisa
VI lisa	VI lisa
VII lisa	VII lisa
–	VIII lisa
–	IX lisa